

EVALUATIE VAN HET JEUGDVEILIGHEIDSBELEID VAN DE GEMEENTE MAASTRICHT

Rekenkamer Maastricht

Plan van Aanpak

15 januari 2007

Achtergrond en aanleiding

Jeugdbeleid en veiligheidsbeleid zijn terreinen die behoren tot de kern van het takenpakket van de lokale overheid. Deze beide terreinen raken elkaar op het punt van de veiligheid van jongeren en jeugdcriminaliteit. Dit zijn onderwerpen waar veel burgers zich druk om maken. De gemeente Maastricht voert beleid om problemen op te lossen die met deze thema's samenhangen.

In het jeugdveiligheidsbeleid heeft de gemeente Maastricht te maken met vele verschillende actoren. Het gaat daarbij onder meer om politie, justitie, buurgemeenten, welzijnsorganisaties, scholen, (sport)verenigingen, horeca, jeugdzorg, de provincie, de rijksoverheid en natuurlijk jongeren zelf. Het formuleren van beleidsdoelstellingen, maar meer nog het uitvoeren van het beleid is daarmee een ingewikkelde zaak, waarbij veel van de genoemde actoren betrokken zijn en moeten zijn. De gemeente heeft het hierin zeker niet alleen voor het zeggen.

Vanwege het maatschappelijk belang van dit beleid is de Rekenkamer Maastricht geïnteresseerd in de resultaten ervan. Zij heeft daarom besloten het jeugdveiligheidsbeleid van de gemeente Maastricht te evalueren.

In 2007 heeft de Rekenkamer Maastricht een uitgebreid onderzoek verricht naar de evalueerbaarheid van het beleid van de gemeente Maastricht. Ten behoeve van dat onderzoek, dat heeft geleid tot een checklist voor de evalueerbaarheid van toekomstige beleidsvoorstellen, is een analyse gemaakt van de evalueerbaarheid van onder meer het jeugdveiligheidsbeleid. De rekenkamer heeft besloten deze analyse te gebruiken om de Raad in 2008 inzicht te bieden in het jeugdveiligheidsbeleid zoals dat tot nu toe is gevoerd door de gemeente Maastricht.

Met 'inzicht bieden' in het gemeentelijk jeugdveiligheidsbeleid doelt de rekenkamer in eerste instantie op het bieden van inzicht in de *effectiviteit* ofwel *doeltreffendheid* van het beleid. De vraag die daarbij hoort is: heeft het gevoerde beleid ertoe geleid dat de doeleinden zijn bereikt?

Mocht het zo zijn dat het niet (goed) mogelijk is om op basis van het onderzoek inzicht te bieden in de doeltreffendheid van het beleid, dan zal de rekenkamer zich beperken tot de *output* van het beleid. Daarmee wordt bedoeld de producten die de gemeente zelf aflevert: denk aan zaken als het aantal georganiseerde bijeenkomsten, de bouw van voorzieningen, het aantal uitgevoerde onderzoeken, etc. De output zegt op zich niets over de effecten daarvan in de samenleving, maar laat zien waaraan de middelen (zoals geld en menskracht) zijn besteed.

Doelstelling

De doelstelling van het onderzoek luidt als volgt:

- het onderzoeken van het jeugdveiligheidsbeleid in de periode 2004-2007 van de gemeente Maastricht op *doeltreffendheid*.

Als er – om wat voor reden dan ook – geen of onvoldoende uitspraken gedaan kunnen worden over de doeltreffendheid, zal het onderzoek zich beperken tot uitspraken over de *output* van het beleid.

Het is van belang erop te wijzen dat het onderzoek zicht beperkt tot het jeugdveiligheidsbeleid zoals dat door de gemeente Maastricht wordt gevoerd. Dat betekent dat in principe niet wordt gekeken naar de doeltreffendheid van het deel dat door andere partijen, zoals politie en justitie, wordt uitgevoerd. Het zal niet altijd mogelijk zijn de inspanningen van de diverse partijen duidelijk van elkaar te onderscheiden, maar het is de uitdrukkelijke bedoeling het onderzoek te concentreren op het *gemeentelijk* deel van de beleidsuitvoering.

De *periode 2004-2007* is gekozen om een aantal redenen. Het eindpunt van 2007 is logisch, gezien de start van het onderzoek begin 2008. Het beginpunt van een evaluatieonderzoek is altijd enigszins arbitrair. In dit geval heeft de rekenkamer meegewogen dat de belangrijkste beleidsnota's op dit beleidsterrein dateren uit 2003 en 2004. Het betreft de Kadernota Integraal jeugdbeleid (augustus 2003), de Notitie (Bouwen aan) Integrale Veiligheid (juni 2004) en het Meerjaren Ontwikkelings Programma (MOP) 2005-2009, getiteld 'Mensen maken Maastricht' (oktober 2004). Mocht tijdens het onderzoek duidelijk worden dat een eerder dan wel later aanvangstijdstip zinvol is, dan zal de onderzoeksperiode worden aangepast.

Aanpak van het onderzoek

De Rekenkamer onderscheidt de volgende fasen in het onderzoek:

1. voorbereiden onderzoek
2. materiaal verzamelen
3. normenkader vaststellen
4. analyse van het materiaal
5. opstellen Nota van Bevindingen
6. opstellen eindrapport
7. toezenden rapport aan de raad.

De stappen worden in principe in de genoemde volgorde uitgevoerd. Getracht zal worden enkele stappen parallel uit te voeren.

Stap 1

Voordat met het daadwerkelijke onderzoek kan worden begonnen, moet:

- een onderzoeksteam en een 1^e onderzoeker worden aangewezen
- een detailplanning worden opgesteld.

Stap 2

Het onderzoek begint met het verzamelen van het benodigde materiaal, zijnde:

1. alle documenten die inzicht bieden in het geldende beleid op het terrein van jeugd en veiligheid in de onderzoeksperiode;

2. alle documenten die inzicht bieden in het verloop van het beleidsproces, de ingezette middelen (input), de beleidsprestaties (output) en de behaalde resultaten (outcome) van het beleid op het terrein van jeugd en veiligheid. Hiertoe behoren in ieder geval alle uitgevoerde evaluatieonderzoeken die raken aan de thematiek jeugd & veiligheid. Deze studies kunnen zijn verricht door en/of in opdracht van de gemeente Maastricht, of één van de eerder genoemde andere partijen.

Op basis van het verzamelde materiaal zal worden besloten of en hoeveel gesprekken met sleutelfiguren op het onderzochte beleidsterrein nodig zijn. Naar verwachting zal in ieder geval een gesprek met de verantwoordelijke beleidsambtenaar van de gemeente Maastricht moeten plaatsvinden.

Stap 3

Het onderzoek moet inzicht bieden in de doeltreffendheid van het beleid dat tot eind 2007 is gevoerd op het terrein van jeugd en veiligheid. *Effectiviteit* ofwel doeltreffendheid gaat over de vraag in hoeverre de gestelde doeleinden zijn bereikt. In deze fase van het onderzoek zullen de gehanteerde begrippen nader worden gepreciseerd en geoperationaliseerd en zal een norm moeten worden ontwikkeld. Hoeveel doelstellingen moeten zijn behaald, of in welke mate moet een doelstelling zijn gehaald om het beleid doeltreffend te noemen?

Stap 4

In de analysefase wordt het verzamelde materiaal geanalyseerd en vervolgens vergeleken met het normenkader. De analyse zal duidelijkheid moeten bieden over de volgende vragen:

1. wat zijn de doelstellingen van het beleid van de gemeente Maastricht?
2. welke financiële, personele, juridische, communicatieve en eventueel overige middelen zijn ingezet door de gemeente Maastricht?
3. welke output (prestaties) heeft de gemeente Maastricht geleverd?
4. tot welke resultaten heeft het beleid van de gemeente Maastricht geleid?

Door de resultaten van deze analyse te confronteren met het ontwikkelde normenkader wil de Rekenkamer antwoord kunnen geven op de volgende vragen:

1. zijn de doelstellingen gehaald, en in welke mate?

Indien deze vraag niet of onvoldoende te beantwoorden is, zal de volgende vraag aan de orde zijn:

2. Wat is de output van het beleid geweest?

De beantwoording van deze vragen zal, op basis van een tussenrapportage, aan de plenaire rekenkamer worden voorgelegd en in een vergadering worden besproken en vastgesteld.

Stap 5

Stap 5 behelst het opstellen van de Nota van Bevindingen, op basis van de analyse in stap 4.

Stap 6

De Nota van Bevindingen wordt aan de ambtelijke organisatie voorgelegd voor een ambtelijke reactie. Waar nodig wordt het rapport aangepast op basis van de ambtelijke reactie.

De rekenkamer formuleert vervolgens conclusies en aanbevelingen, en stelt de eindrapportage op. De eindrapportage wordt voor een bestuurlijke reactie voorgelegd aan het College van B&W.

Stap 7

De laatste stap behelst, na ontvangst van de bestuurlijke reactie, het opstellen van een nawoord, het laten vermenigvuldigen van het eindrapport en de toezending aan de Raad.

Organisatie van het onderzoek

Het onderzoek wordt in eigen beheer door de rekenkamer uitgevoerd. Twee leden van de rekenkamer en de secretaris vormen het onderzoeksteam. De onderzoekswerkzaamheden zullen, afhankelijk van beschikbare tijd, agenda's en expertise in onderling overleg verdeeld worden. Er zal een 1^e onderzoeker worden aangewezen, die verantwoordelijk is voor de planning van het onderzoek en de kostenbeheersing.

De secretaris ondersteunt het team bij de uitvoering van het onderzoek. Zij maakt verslagen van de interviews en werkbijeenkomsten van de rekenkamer. Ook zorgt zij voor de logistieke aspecten van het onderzoek (afspraken plannen, informatie opvragen bij ambtelijke organisatie, etc.).

De rekenkamer is voor inhoudelijke informatie afhankelijk van de organisatie van de gemeente Maastricht. Via de gemeentesecretaris zal de benodigde informatie verkregen moeten worden. Zonder deze medewerking kan de rekenkamer het onderzoek niet uitvoeren.

Planning van het onderzoek

Het eindrapport zal uiterlijk op 1 juli 2008 uitgebracht moeten zijn.

De rekenkamer denkt in totaal 13 dagen voor het onderzoek nodig te hebben. Deze dagen zijn als volgt over de stappen verdeeld:

Stap	Planning	Dagen onderzoeksteam
1. Voorbereiding	half januari 2008	1
2. Afronden materiaalverzameling	half februari 2008	1
3. Vaststellen normenkader	half februari 2008	1
4. Vaststellen analyse	eind maart 2008	4
5. Vaststellen Nota van Bevindingen	half april 2008	3
6. Vaststellen eindrapportage	eind mei 2008	2
7. Toezending Raad	eind juni 2008	1
Totaal	Januari-juni	13 dagen

De plenaire bijeenkomsten van de rekenkamer zijn in deze raming verdisconteerd.

